CYNGOR BRO MORGANNWG

Cofnodion y Cyfarfod Blynyddol Anghysbell a gynhaliwyd ar 23 Mai, 2022.

Mae-r Agenda ar gael yma.

Mae recordiad y cyfarfod ar gael yma.

Yn Bresennol: Y Cynghorydd Jayne Norman (Maer); Cynghorwyr Anne Asbrey, Julie Aviet, Gareth Ball, Rhiannon Birch, Bronwen Brooks, Gillian Bruce, Ian Buckley, Lis Burnett, Samantha Campbell, George Carroll, Christine Cave, Charles Champion, Janice Charles, Millie Collins, Marianne Cowpe, Pamela Drake, Vincent Driscoll, Anthony Ernest, Robert Fisher, Christopher Franks, Emma Goodjohn, Ewan Goodjohn, Stephen Haines, Howard Hamilton, Sally Hanks, William Hennessy, Nic Hodges, Mark Hooper, Catherine Iannucci, Gwyn John, Dr. Ian Johnson, Susan Lloyd-Selby, Belinda Loveluck-Edwards, Julie Lynch-Wilson, Kevin Mahoney, Naomi Marshallsea, Michael Morgan, Helen Payne, Elliot Penn, Sandra Perkes, Ian Perry, Joanna Protheroe, Ruba Sivagnanam, Carys Stallard, Neil Thomas, Rhys Thomas, Steffan Wiliam, Margaret Wilkinson, Edward Williams, Mark Wilson a Nicholas Wood.

1 CYHOEDDIAD –

Cyn cychwyn busnes y Pwyllgor, darllenodd y Cadeirydd y datganiad a ganlyn:

"A gaf i atgoffa pawb sy'n bresennol y bydd y cyfarfod yn cael ei ffrydio'n fyw yn ogystal â'i recordio trwy'r rhyngrwyd ac mae'r recordiad hwn wedi'i archifo i'w weld yn y dyfodol."

2 YMDDIHEURIAD AM ABSENOLDEB –

Derbyniwyd hwn gan y Cynghorydd Wendy Gilligan a Russell Godfrey.

3 DATGANIADAU BUDDIANT –

Cynghorydd H.M. Payne fuddiant personol a rhagfarnus yn Eitem Agenda Rhif 7(e) – Trefniadau Anweithredol – Pwyllgor Craffu Dysgu a Diwylliant, sef ei bod yn Is-Gadeirydd Fforwm Ieuenctid Bro Morgannwg.

4 ETHOL MAER –

Cynigiwyd gan y Cynghorydd Iannucci ac eiliwyd gan y Cynghorydd Perkes bod y Cynghorydd Lloyd-Selby yn cael ei ethol yn Faer.

PENDERFYNWYD – Ethol y Cynghorydd S.C. Lloyd-Selby yn Faer y Cyngor am y flwyddyn ddinesig i ddod.

(D.S. Pleidleisiodd y Cynghorydd Mahoney yn erbyn penodi'r Maer.)

Gwnaeth y Maer oedd newydd ei phenodi gyflwyniad i'r Prif Weithredwr i roi Datganiad Statudol o Dderbyn Swydd. Cafodd ei harwisgo gan y Maer oedd yn ymadael â'r Gadwyn Swydd ac fe aeth i'r Gadair.

5 PENODI DIRPRWY FAER –

Cynigiwyd y Cynghorydd Wilkinson a'i eilio gan y Cynghorydd Loveluck-Edwards bod y Cynghorydd Aviet yn cael ei ethol yn Ddirprwy Faer.

PENDERFYNWYD – BOD y Cynghorydd J. Aviet yn cael ei benodi'n Ddirprwy Faer y Cyngor ar gyfer y flwyddyn Ddinesig ddilynol.

Gwnaeth y Dirprwy Faer oedd newydd ei phenodi gyflwyniad i'r Prif Weithredwr i roi Datganiad Statudol o Dderbyn Swydd. Cafodd ei harwisgo gan y Maer oedd yn ymadael â'r Gadwyn Swydd ac fe aeth i'r Gadair.

6 ANERCHIAD Y MAER –

Diolchodd y Maer i'r Cynghorydd Iannucci am ei geiriau caredig wrth ei henwebu fel Maer ac i'r Cynghorydd Perkes am eilio ei henwebiad.

Roedd o'r farn ei bod yn anrhydedd mawr i gael ei hethol i Swydd y Maer ac roedd yn edrych ymlaen at gynrychioli Bro Morgannwg mewn digwyddiadau drwy gydol y flwyddyn. Ei Chonsort fyddai ei gŵr, Mr. Mark Lloyd-Selby.

Roedd hi hefyd wrth ei bodd bod ei thad 90 oed wedi bod yn bresennol i weld yr achlysur. Talodd deyrnged iddo, gan gyfeirio at ei blentyndod yn tyfu i fyny yn ystod yr Ail Ryfel Byd, roedd wedi cyflawni ei wasanaeth cenedlaethol yn yr Awyrlu Brenhinol ac ers iddo ymddeol roedd wedi gwirfoddoli mewn rolau amrywiol ledled y Fro. Teimlai ei fod ef a'i genhedlaeth yn dangos pwysigrwydd gwasanaeth heb fudd personol a'i bod wedi cael ei hysbrydoli ganddo ef a gan bawb sy'n rhoi o'u hamser yn rhydd i wasanaethu eu cymunedau lleol, yn enwedig nawr, pan oedd cynifer o bobl yn cael trafferth gydag effaith cynnydd mewn costau byw.

Teimlai nad oedd yn iawn i unrhyw un yn y Fro orfod dewis rhwng gwresogi a bwyta a'i ffocws fel Maer fyddai cefnogi gwaith y rhai a oedd yn ceisio mynd i'r afael â thlodi yn ei wahanol ffurfiau.

Gan gyfeirio at ymdeimlad cryf o gymuned yn y Fro, roedd wedi bod yn dyst i sut roedd pobl wedi dod at ei gilydd i gefnogi'r rhai mewn angen drwy'r gwaethaf o'r pandemig ac yn unol â hynny, roedd am ganolbwyntio ar y rhai a roddodd o'u hamser yn rhydd i ddarparu gofal, cefnogaeth a chyfeillgarwch. Diolchodd i'r Cynghorwyr i gyd ymlaen llaw am eu cefnogaeth.

7 PLEIDLAIS O DDIOLCH I’R MAER OEDD YN YMDDEOL –

Diolchodd y Maer newydd i'r Maer oedd yn ymadael am y modd yr oedd wedi cynrychioli'r Cyngor yn ystod ei chyfnod o 20 mis yn ei swydd oherwydd y Pandemig. Ar ran yr holl Aelodau, diolchodd y Maer i'r Maer oedd yn ymadael am ei hymrwymiad at ddyletswyddau dinesig a'i gwaith caled yn ystod y cyfnod arbennig o heriol hwn ac am hyrwyddo pobl ifanc yn y Sir. Dymunodd yn dda iddi i’r dyfodol.

Mewn ymateb, diolchodd y Maer oedd yn ymddeol i'r Maer newydd am ei geiriau caredig. Cydnabu ei fod wedi bod yn gyfnod rhyfedd ac anarferol tra bu yn swydd y Maer, gan gyfeirio at y gwahanol agweddau ar lywyddu dros gyfarfodydd rhithwir lle'r oedd wedi datblygu sgiliau hyfedr newydd. Nododd mai hi oedd y Maer cyntaf i gadeirio cyfarfodydd y Cyngor Llawn o'i bwrdd cinio yn ei hystafell fwyta ac roedd yn arbennig o eironig mai y tro cyntaf hwn iddi allu gwisgo ei chadwyn swydd yn Siambr y Cyngor fyddai ei olaf hefyd.

Ei dyletswydd swyddogol gyntaf oedd llywyddu dros agoriad rhithwir cartref gofal preswyl, fodd bynnag roedd ei dyletswyddau swyddogol wedi'u cwtogi'n anochel a chafodd ei Sul Dinesig ei ohirio tua 15 mis ar ôl y dyddiad a fwriadwyd.

Wrth i'r cyfyngiadau lacio, roedd hi wedi bod yn ddiolchgar am gael mynychu gwahanol ddigwyddiadau maerol a digwyddiadau codi arian. Yn fwy diweddar, roedd wedi gallu cynnal boreau coffi elusennol i rai o'r rhai a dderbyniodd grantiau o Gronfa Elusen y Maer a the prynhawn "Diolch" i gyn-filwyr y lluoedd arfog a oedd wedi'i chefnogi ar achlysuron Dinesig Maerol.

Diolchodd i'w Chonsort, y Caplan, y Dirprwy Faer a’r staff Gwasanaethau Democrataidd am eu cefnogaeth.

Dymunodd bob lwc i'r Maer a'r Dirprwy Faer newydd yn ystod eu cyfnod yn eu swyddi.

8 TREFNIADAU GWEITHREDOL: ETHOL YR ARWEINYDD (RG) –

Cynigiwyd gan y Cynghorydd Brooks a'i eilio gan y Cynghorydd Birch bod y Cynghorydd Burnett yn cael ei hethol yn Arweinydd.

Cynigiwyd gan y Cynghorydd Hodges a'i eilio gan y Cynghorydd Collins bod y Cynghorydd Dr. Johnson yn cael ei ethol yn Arweinydd.

Ar ôl pleidleisio

PENDERFYNWYD – BOD y Cynghorydd L. Burnett yn cael ei hethol yn Arweinydd y Cyngor.

9 TREFNIADAU GWEITHREDOL: AELODAU'R CABINET A PHORTFFOLIOS (RG) –

Roedd Adran 4.10.1(f) y Cyfansoddiad "Rheolau Gweithdrefn y Cyngor – Cyfarfod Blynyddol y Cyngor" yn darparu y byddai'r Arweinydd yn rhoi enw'r Cynghorydd a ddewiswyd yn Ddirprwy Arweinydd wrth y Cyfarfod Blynyddol ynghyd â nifer ac enwau'r Aelodau i'w penodi i'r Cabinet a'u portffolios / cyfrifoldebau.

Roedd adran 5.2 y Cyfansoddiad "Ffurf a Chyfansoddiad y Weithrediaeth" yn darparu y byddai'r Cabinet yn cynnwys Arweinydd y Cyngor ac o leiaf ddau Gynghorydd arall, ond dim mwy na naw, a benodwyd i'r Cabinet gan yr Arweinydd.

Byddai manylion Portffolios y Cabinet, ynghyd â chadarnhad yr Arweinydd y byddai Aelodau'r Cabinet, fel rhan o'u portffolios, yn cael eu dynodi'n "Hyrwyddwyr" y Cyngor mewn perthynas â gwahanol feysydd fel Gwybodaeth Atodol cyn y cyfarfod.

PENDERFYNWYD -

(1) NODI, fel y cynghorwyd gan yr Arweinydd, y byddai'r Cynghorydd B.E.Brooks yn Ddirprwy Arweinydd ac y dylid nodi Aelodau'r Cabinet, ynghyd â manylion eu portffolios fel a geir yn Atodiad A yr adroddiad, ynghyd â'r rolau "Hyrwyddwr" dynodedig fel yr amlinellwyd yng Ngwybodaeth Ategol yr adroddiad:

- Y Cynghorydd L. Burnett (Arweinydd Gweithredol ac Aelod Cabinet Perfformiad ac Adnoddau)
- Y Cynghorydd B.E. Brooks (Dirprwy Arweinydd ac Aelod Cabinet dros Lefydd Cynaliadwy)
- Y Cynghorydd R.M. Birch (Aelod Cabinet dros Addysg, y Celfyddydau a'r Gymraeg)
- Y Cynghorydd G. John (Aelod Cabinet dros Hamdden, Chwaraeon a Lles)
- Y Cynghorydd S. Sivagnanam (Aelod Cabinet dros Ymgysylltu â'r Gymuned, Cydraddoldeb a Gwasanaethau Rheoleiddiol)
- Y Cynghorydd M.R. Wilkinson (Aelod Cabinet dros Tai Secor Cyhoeddus a Chynnwys Tenantiaid)
- Y Cynghorydd E. Williams (Aelod Cabinet dros Gofal Cymdeithasol ac Iechyd)
- Y Cynghorydd M.R. Wilson (Aelod Cabinet dros Gwasanaethau Cymdogaeth ac Adeiladu).

(2) BOD Cadeirydd Grŵp Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion y Pwyllgor Craffu a Chadeirydd y Pwyllgor Gwasanaethau Democrataidd yn parhau i gael eu dynodi'n Hyrwyddwyr Craffu a Datblygu Aelodau'r Cyngor yn y drefn honno.

(3) BOD taliadau Uwch Gyflogau'r Cyngor ar gyfer 2022/23 fel y'u nodir ym mharagraff 2.1 yr adroddiad, yn amodol ar ychwanegu taliad Uwch Gyflog i Arweinydd Grŵp Plaid Cymru (fel Arweinydd Grŵp Gwrthblaid arall a oedd yn cynrychioli o leiaf 10% o aelodaeth y Cyngor) gan gymryd nifer yr Uwch Gyflogau y bwriedir eu talu i 17.

Rheswm dros benderfyniadau

(1-3) I gydymffurfio â Chyfansoddiad y Cyngor.

10 PWYLLGORAU CRAFFU: PENODI, AELODAETH, CYLCHOEDD GORCHWYL A DYRANNU SWYDDI CADEIRYDDION (RG) –

Roedd gofyniad yn bodoli, o dan Fesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011, ynghylch dyrannu swyddi Cadeiryddion Pwyllgorau Craffu. Yn ei hanfod, roedd gan unrhyw Grŵp, neu Grwpiau, a gynrychiolir ar y Cabinet hawl (o'u cymryd gyda'i gilydd) i gyfran o swyddi Cadeirydd Pwyllgorau Craffu, yn cyfateb i gyfanswm nifer y seddi (o'u cymryd gyda'i gilydd) ar y Cyngor. Ar ôl i'r cyfrifiad hwn gael ei wneud, byddai gweddill swyddi Cadeirio Pwyllgorau Craffu yn dod yn "eiddo" i'r Grwpiau nad ydynt yn rhai Cabinet (unwaith eto, i'w dyrannu'n gymesur â chyfanswm nifer y seddi a ddelir gan y Grwpiau perthnasol ar y Cyngor).

Mae Adran 7 Cyfansoddiad y Cyngor yn nodi Cylch Gorchwyl, rôl gyffredinol a swyddogaethau penodol y Pwyllgorau Craffu, ac roedd copi ohono wedi'i atodi yn Atodiad B i'r adroddiad. Dosbarthwyd aelodaeth y Pwyllgorau Craffu cyn y cyfarfod fel Gwybodaeth Atodol yn seiliedig ar wybodaeth a ddarparwyd gan Arweinwyr Grwpiau.

PENDERFYNWYD –

(1) BOD y seddi a hepgorwyd gan yr Arweinwyr Grŵp perthnasol er mwyn iddynt gyflawni eu hawliau cyfreithiol i seddi ar Bwyllgorau Craffu'r Cyngor fel y nodir yn y Gwybodaeth Atodol i'r adroddiad i'w nodi fel a ganlyn:

- Llafur – un sedd ar Bwyllgor Craffu Cartrefi a Chymunedau Diogel;
- Ceidwadwyr – un sedd ar Bwyllgor Craffu Cartrefi a Chymunedau Diogel;
- Plaid Cymru – un sedd ar Bwyllgor Craffu Cartrefi a Chymunedau Diogel;
- Annibynwyr Llanilltud Fawr yn Gyntaf – un sedd ar Bwyllgor Craffu'r Amgylchedd ac Adfywio.

(2) BOD dyrannu un sedd wag i bob un o Aelodau Annibynnol y Cyngor fel y nodir yn y Wybodaeth Atodol yn cael ei gymeradwyo.

(3) Y DYLID penodi'r Pwyllgorau Craffu, ynghyd â'u Haelodaeth a'u Cylchoedd Gorchwyl fel y nodir yn Atodiad B a'r Wybodaeth Ategol y Flwyddyn Ddinesig ddilynol.

(4) BOD dyrannu Cadeiryddion Pwyllgorau Craffu penodol, fel y'u hysbyswyd gan yr Arweinwyr Grŵp perthnasol fel y nodir ym mharagraffau 2.1 i 2.3 o'r adroddiad ac yn y Wybodaeth Atodol, fel y dangosir isod, i'w nodi:

- Pwyllgor Craffu Perfformiad ac Adnoddau Corfforaethol – Y Cynghorydd J. Protheroe
- Pwyllgor Craffu'r Amgylchedd ac Adfywio – Y Cynghorydd S.D. Perkes

- Pwyllgor Craffu Byw'n Iach a Gofal Cymdeithasol – Y Cynghorydd J.E. Charles
- Pwyllgor Craffu Tai A Chymunedau Diogel – Y Cynghorydd A.M. Collins
- Pwyllgor Craffu Dysgu a Diwylliant – Y Cynghorydd R.R. Thomas.

Rheswm dros benderfyniadau

(1-4) Er mwyn cydymffurfio â'r ddeddfwriaeth berthnasol.

11 PWYLLGORAU LLED-FARNWROL A CHYRFF ERAILL: PENODI, CYLCH GORCHWYL AC AELODAETH (RG) –

Atgoffwyd yr Aelodau o'r angen i roi sylw arbennig i ddeddfwriaeth a ddaeth i rym ar 5 Mai, 2017 yn llywodraethu maint a chyfansoddiad Pwyllgorau Cynllunio.

Mae Rheoliadau Maint a Chyfansoddiad Pwyllgorau Awdurdodau Cynllunio Lleol (Cymru) 2017 (a ddaeth i rym ar 5 Mai, 2017) a yn rhoi dehongliad manwl o Adran 39 Deddf Cynllunio (Cymru) 2015, i'r graddau yr oedd yn ymwneud â maint a chyfansoddiad Pwyllgorau sy'n cyflawni swyddogaethau.

Nodwyd yn Atodiad A i'r adroddiad y cyfrifiad yn ymwneud â'r gofyniad cydbwysedd gwleidyddol ar gyfer Pwyllgorau yn unol â Deddf Llywodraeth Leol 1989. Dosbarthwyd aelodaeth y Pwyllgorau Lled-Farnwrol cyn y cyfarfod fel Gwybodaeth Atodol yn seiliedig ar wybodaeth a ddarparwyd gan Arweinwyr Grwpiau.

PENDERFYNWYD -

(1) BOD y Pwyllgorau Lled-Farnwrol a Chyrff Eraill, ynghyd â'u Cylch Gorchwyl (Atodiad B) ac Aelodaeth, fel y nodir yn y Gwybodaeth Ategol a'r Gwybodaeth Ategol Ychwanegol fel y'i dosbarthwyd cyn y cyfarfod a'i gyflwyno gyda'r adroddiad, yn cael eu penodi ar gyfer y Flwyddyn Ddinesig ddilynol, ar yr amod ei fod yn cael ei nodi fel hysbysiad o'r canlynol gan yr Arweinydd:

- Byddai'r Cynghorydd J. Lynch-Wilson yn cymryd lle'r Cynghorydd C. Stallard fel rhan o gynrychiolaeth y Grŵp Llafur ar y Pwyllgor Cyswllt Cymunedol;
- Bod aelodaeth Panel Penodi'r Pwyllgor Safonau yn cynnwys y Cynghorwyr C.A. Cave, N.P. Hodges, G. John a J. Protheroe;
- Mai'r cynrychiolwyr ar Gwmni Masnachu'r Awdurdod Lleol "The Big Fresh Catering Company" fydd y Cyfarwyddwr Adnoddau Corfforaethol a'r Arweinydd Gweithredol a'r Aelod Cabinet dros Berfformiad ac Adnoddau.

(2) Y DYLID cytuno ar aelodaeth y Pwyllgor Cynllunio a'r Pwyllgor Llywodraethu ac Archwilio fel yr amlinellir ym mharagraffau 2.4 i 2.6 yr adroddiad.

Rheswm dros benderfyniadau

(1&2) Er mwyn cydymffurfio â'r ddeddfwriaeth berthnasol.

12 DYDDIADAU CYFARFODYDD CYFFREDIN Y CYNGOR (RG) –

PENDERFYNWYD – BOD cyfarfodydd cyffredin y Cyngor yn cael eu cynnal ar y dyddiadau canlynol i'w nodi:

- 18th Gorffennaf, 2022
- 26th Medi, 2022
- 5th Rhagfyr, 2022
- 6th Mawrth, 2023
- 24th Ebrill, 2023.

13 ETHOL CADEIRYDDION AC IS-GADEIRYDDION PWYLLGORAU (RG) –

Y Pwyllgorau y byddai Cadeiryddion ac Is-gadeiryddion yn cael eu penodi ar eu cyfer yn y Cyfarfod Blynyddol oedd yr holl gyrff yn y tabl cydbwysedd gwleidyddol (y gellid eu gweld yn Eitemau 7 ac 8 ar yr Agenda), ac eithrio'r rhai a ddangosir yn yr adroddiad.

PENDERFYNWYD –

(1) Penodi Cadeiryddion ac Is-Gadeiryddion Pwyllgorau fel y nodir isod ar gyfer y flwyddyn ddinesig i ddod:

Apeliadau:	Cadeirydd:	Cynghorydd I. Buckley
	Is-gadeirydd:	Cynghorydd S.C. Lloyd-Selby
Cyswllt Cymunedol:	Cadeirydd:	Cynghorydd S.M. Hanks
	Is-gadeirydd:	Cynghorydd M.R. Wilson
Gwasanaethau Democrataidd:	Cadeirydd:	Cynghorydd Dr. I.J. Johnson
	Is-gadeirydd:	Cynghorydd S.J. Haines
Adolygu Taliadau Tai Yn Ôl Disgresiwn:	Cadeirydd:	Cynghorydd H.C. Hamilton
	Is-gadeirydd:	Cynghorydd J. Lynch-Wilson
Ymddeol yn Gynnar/ Dileu Swyddi	Cadeirydd :	Cynghorydd P. Drake
	Is-gadeirydd:	Cynghorydd H.C. Hamilton
Cynghorol Arfordir Treftadaeth Morgannwg:	Cadeirydd:	Cynghorydd C. Stallard
	Is-gadeirydd:	Cynghorydd Emma Goodjohn
Ymchwilio:	Cadeirydd:	Cynghorydd H.M. Payne
	Is-gadeirydd:	Cynghorydd C. Iannucci
Cynllunio:	Cadeirydd:	Cynghorydd N.C. Thomas
	Is-gadeirydd:	Cynghorydd S.D. Perkes

Trwyddedu Diolgelu'r Cyhoedd:	Cadeirydd: Is-gadeirydd:	Cynghorydd P. Drake Cynghorydd J.M. Norman
Trwyddedu Statudol	Cadeirydd: Is-gadeirydd:	Cynghorydd P. Drake Cynghorydd J.M. Norman
Penodiad Uwch Reoli:	Cadeirydd: Is-gadeirydd:	Arweinydd (Cynghorydd L. Burnett) Dirprwy Arweinydd (Cynghorydd B.E. Brooks)
Ymddiriedolaeth:	Cadeirydd: Is-gadeirydd:	Cynghorydd H.C. Hamilton Cynghorydd M.R. Wilson
Cyswllt y Sector Gwirfoddol:	Cadeirydd: Is-gadeirydd: Is-Gadeirydd Anrhydeddus	Cynghorydd R.M. Birch Cynghorydd S.C. Lloyd-Selby I'w benodi o blith y 7 cynrychiolydd o'r Sectorau Gwirfoddol ac Iechyd
Deddf Ystâd Yr Eglwys Yng Nghymru:	Cadeirydd: Is-gadeirydd:	Cynghorydd M.R. Wilson Cynghorydd P. Drake

(2) Y dylid ymdrin â gweddill y Pwyllgorau a'r Is-bwyllgorau fel y nodir yn yr adroddiad.

Rheswm dros benderfyniadau

(1&2) Er mwyn cydymffurfio â'r ddeddfwriaeth berthnasol.